

Posudek vedoucího magisterské diplomové práce

Diplomová práce Hany Skalíkové s názvem „**Preference a charakter pohybu krysy (*Rattus rattus*) v horizontální a vertikální rovině**“ má 61 stran textu + XVII stran příloh. Seznam literatury čítá 100 položek.

Krysy byly již tématem zdařilé bakalářské práce nynější diplomantky. Téma explorace ve vertikální a horizontální rovině pak navázalo na předchozí práce provedené u krys konsultantkami. Ukázalo se, že o chování krysy je toho známo překvapivě málo navzdory tomu, že je krysa ve světovém měřítku nejvýznamnějším hlodavčím škůdcem – v zemědělství i ochraně ohrožených druhů. Proto bylo nutné provést nejprve pilotní experimenty s cílem připravit na jejich základě pro krysy vhodná experimentální uspořádání.

Diplomová práce zahrnuje jeden takový experiment provedený na menším vzorku a druhý na něj navazující provedený již na úctyhodném počtu 90 jedinců. Vzhledem ke komplexitě použitých arén pro exploraci bylo třeba zaznamenat extrémně velký počet behaviorálních proměnných. Jejich další zpracování a redukce vyžadovaly značný vklad do zpracování a analýzy dat. Není tedy sporu o tom, že hodnocená práce je založena na velmi rozsáhlém a původním datovém materiálu.

Výsledky jasně potvrdily předpoklad, že vertikální aktivita je pro krysu nesmírně významná. Ve svém důsledku to znamená že efekt výšky jakožto prvku navozujícího zvýšený stres, který je předpokladem v některých testech laboratorních myši a potkanů, nelze u krys v žádném případě uplatnit. Pro krysu je tedy třeba vyvinout nové testy a kriticky zhodnotit interpretaci výsledků těch stávajících.

Diplomový projekt byl ovšem negativně ovlivněn pandemií Covidu 19, která si sice vynutila přerušení experimentální práce, krysy však bylo nutné pracně udržovat naživu a pohodě i v tomto složitém období. Druhým výrazně nepříznivým vlivem bylo výrazné zpoždění uvedení nově postavených fakultních chovů do provozu, především v důsledku administrativních překážek a průtahů. To znemožnilo provést další navazující experimenty, které by plně využily zkušenosti z předchozích do značné míry deskriptivních fází k vytvoření optimálního experimentálního uspořádání.

S výslednou podobou textu jsem spokojen, i když jsem v důsledku zahraničních cest nemohl do finální podoby již zasáhnout. Povšiml jsem si občasných překlepů a dílčích jazykových neobratností (zpravidla odklonů od spisovného jazyka směrem k nářečí autorčina rodiště). Nalezení a zhodnocení případných vážnějších nedostatků mile rád přenechám oponentovi práce.

Vedení práce se velmi významně účastnily obě konzultantky, Iveta Štolhoferová ve všech fázích přípravy, od návrhu experimentálního uspořádání, přes provádění experimentů, až po interpretaci výsledků, Barbora Vobrbová se podílela na provádění prvního experimentu a dále statistické analýze výsledků. Oběma konsultantkám tímto veřejně děkuji za jejich zásadní přínos ke vzniku a vedení této diplomové práce.

Vysocce oceňuji neobyčejné úsilí věnované diplomantkou do sběru datového materiálu a s tím spojené péči o krysy, které díky své výjimečné pohyblivosti a v neposlední řadě i velikosti a kousavosti představují pro svého chovatele značnou výzvu.

Závěrem konstatuji, že diplomovou práci Hany Skalíkové bez váhání doporučuji k obhajobě a kladnému hodnocení. Domnívám se, že je vhodným podkladem k udělení magisterského titulu na PŘF UK.

V Praze dne 1.září 2022

Prof. RNDr. Daniel Frynta, Ph.D.